

troer jeg, at det Hele reducerer sig til en Skjedsløshed. Da jeg traadte ind i Ministeriet, er det vel sandt, at jeg, jeg troer næsten i 2 Aar, underskrev flere Fæstecontracter, som vare udfærdigede i Blanquetter, der vare trykte for flere, jeg veed ikke hvormange, Aar tilbage; jeg læste dem vel igjennem; men jeg lagde ikke Mærke til dette enkelte Ord, da jeg ikke er Jurist; men jeg blev omstøder opmærksom derpaa, og spurgte om, hvorledes det var kommet ind, og saa blev det strax rettet; men jeg spurgte tillige strax, om der nogenstunde var gjort et Forsøg med eller tænkt paa at anvende det nævnte Udtryk mod en Fæsters, senere med ham i Egteskab indtraadte og efterlæbte Enke? og jeg erholdt det Svar, at Sligt aldrig havde fundet Sted, og jeg er ganske vis paa, at Fæstet rettigheden for en saadan Enke aldrig i sine Dage er bleven gjort tvivlsom.

Der er flere Gange omtalt et andet Exempel, som angaaer en Jordlod ved Roeskilde. Jeg skal i den Anledning først erklære, at denne Sag aldrig har været forelagt til Cultusministeriets Afgjørelse. Cultusministeriet, der her betegnes som den Godsbestyrelse, under hvilken det paaankede Forhold skulde finde Sted, har aldrig modtaget noget Andragende, eller givet nogen Resolution i denne Sag. Hvorledes forholdt det sig da? Den saameget omtalte Enke, der skulde ved en ubillig Fordring være bleven forhindret i at gifte sig med den Mand, med hvem hun vilde, var, vel at mærke, selv Eierinde af en Bondegaard, men hun var tillige Fæsterinde af en Jordlod i Nærheden af Roeskilde. Hun havde denne Jordlod paa meget billige Vilkaar, og da hun vilde gifte sig, ønskede hun, at faae Fæstet overdraget til sin tilkommende Mand, ikke alene for sin Livstid, men naturligviis — som Lovgivningen nu er, — for hans Livstid. Der var altsaa Spørgsmaal om Indfæstning og ny Fastsættelse af Afgiften, og hun henvendte sig i denne Anledning til den underordnede nærmeste Embedsmand, som var Universitetets Dvæstor, med det Spørgsmaal, om hvad der vilde blive forlangt i Indfæstning. Denne Embedsmand reiste ud til Roeskilde, undersøgte Forholdet og fandt, at, efter hvad han ansaae for billigt, maatte han stille den Fordring, som her er

bleven omtalt, og han sagde Bedkommende, at naar de ikke gik ind derpaa, kunde han ikke gjøre nogen Indstilling til Cultusministeren (S. N. Hansen: For!). Derefter — jeg maa bemærke, at jeg har mine Efterretninger fra anden Haand, da denne Sag, som sagt, ikke har været forelagt Ministeriet til Afgjørelse og ikke er kommen til Omtale, da jeg som Minister ad officiel Vej kunde forlange Underretning derom — derefter kom der et Brev til Dvæstor fra Konen, ifølge hvilket hun ikke vilde give mere end saa og saameget i Indfæstning, og Sagen blev altsaa efter den tilbligere Erklæring ikke fremmet videre. Det havde nu været Bedkommendes Sag, naar hun havde fundet Sagen baade saa vigtig og saa ubilligen behandlet, som man her har givet at forstaae, at henvende sig til den høieste Autoritet, til Ministeriet. Men det har hun og hendes Venner aldrig gjort, og jeg kommer herved tilbage til Noget, som jeg har omtalt ved en anden Leilighed; man fører ikke Sagen til vedkommende Autoritets høieste Spids og lader den ikke der afgjøre; men derimod kommer man bagefter og fremsfører Beshyldninger, som om den øverste Administration var sammensat af Ubillighed og Uretfærdighed. Cultusministeriet har, som nu forklaret, ikke havt det mindste med denne Sag at gjøre. Jeg maa endnu tilføie, hvad der tildeels allerede er oplyst af den ærede Rigsdagsmand for Odense Amts 5te Valgfreds (Jespersen), at Sagen er bleven saaledes omtalt her, at Ingen af de her Tilstedeværende kan faae en klar Indsigt i det Forhold, hvorom der handles, eller danne sig nogen som helst begrundet Mening, om Dvæstor har gjort en ubillig Fordring eller ikke. Som sagt, det var meest for at fremsføre nogle Bemærkninger om disse 2 factiske Forhold, at jeg tog Ordet. Jeg skal hertil ganske kort føie, hvad jeg ellers vilde have fremsført, hvis ikke, som sagt, Hovedtanterne vare antydede og fremsatte af Andre. Da dette Lovforslag første Gang kom frem, gjenkjendte jeg dert en Tanke, som allerede tidligere havde paatrængt sig mig, da jeg i min Stilling som Minister havde faaet med Godsbestyrelse at gjøre. Disse Sager om hvad der skal forlanges i Indfæstning og Afgift ved